

van mening verschillen over deze opzet, verdient het aanbeveling te starten met een marktsegment waarover wel overeenstemming te bereiken is. Vaak zullen dit de kleine en goedkopere bedrijfsruimten zijn.

De meest beknopte invulling van een bedrijfspandenbank dient een dienstverlenend instrument te zijn voor 'kleine' ondernemers. Een optimaal fungerende bedrijfspandenbank die zich beperkt tot steun aan deze ondernemers is te prefereren boven een op meerdere doelgroepen gerichte bank, waarvan de dienstverlening beperkt blijft.

De bedrijfspandenbank moet worden aangesloten bij een op ondernemers gerichte baliefunctie. Voorkomen dient te worden dat een nieuw 'loket' ontstaat.

Concreet

Voor de verschillende lokale situaties dienen deze aanbevelingen concreet uitgewerkt te worden. In het onderzoek is dit gebeurd door de uitwerking van voorkeurvarianten voor een tweetal voorbeeldsteden, Rotterdam en Gouda. Voor Gouda lijkt een bedrijfspandenbank op lokaal niveau niet zinvol, gezien de beperkte omvang van de markt en de tot op heden geringe bemoeienis van de gemeente met het bedrijfsleven. Wanneer een bedrijfspandenbank toch gewenst is, lijkt het beter te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om in regionaal verband een dergelijk initiatief te starten. De Kamer van Koophandel Midden-Holland of het intergemeentelijk overlegorgaan Midden-Holland zijn dan de instanties die voor het beheer van het systeem in aanmerking komen.

In Rotterdam functioneert reeds een zogenaamde 'bedrijfsruimtenbank'. Deze bank is ondergebracht bij de gemeente, wat heeft geleid tot een sterk versnipperde deelname van de makelaardij. In dit systeem is ook geen beperking van het aanbod ingevoerd. De bank functioneert niet optimaal. Volgens de eerder genoemde aanbevelingen zou het verstandig zijn geweest de bedrijfspandenbank onder te brengen bij een neutrale instantie of het aanbod te beperken tot kleine panden. Met name door de vele door stadsvernieuwing veroorzaakte bedrijfsmigraties is juist inzicht in dit marktsegment voor Rotterdam van groot belang.

Tot nu toe zijn de ervaringen met bestaande bedrijfspandenbanken nog niet overtuigend. Als meer rekening wordt gehouden met de bovenstaande aanbevelingen kan zo'n bank echter wel degelijk een oplossing bieden voor de huisvestingsproblematiek van bedrijven in oude stadsdelen. Wanneer de makelaars niet zijn te bewegen in het project deel te nemen, is het vooral in de grote steden gewenst afspraken te maken over de mogelijkheid voor individuele eigenaars om hun panden rechtstreeks bij de bank te melden. De voordelen hiervan voor de ondernemers moeten dan zwaarder wegen dan de nadelen die de makelaardij van zo'n constructie ondervindt.

Auteurs: P. Baetsen en R. Spee

Titel: De bedrijfspandenbank, een instrument voor bedrijven in de oude stadsdelen?

Verkrijgbaar: Bibliotheek Geografisch en Planologisch Instituut Nijmegen (te leen)

Kleinschalig kamperen wordt weer populair

Kamperen is voor veel mensen nog steeds een ideale manier om de vakantie door te brengen. Deze vorm van recreatie mag zich zelfs weer in een groeiende belangstelling verheugen. De laatste tijd tekent zich hierin een duidelijke tweedeling af. Naast een toenemende behoefte aan luxe campings met alles erop en eraan, is een groeiende vraag naar kleine eenvoudige kampeertreinen waarneembaar. In deze laatste behoefte wordt nog maar mondjesmaat voorzien. Voor de PPD van Noord-Holland was dit reden om te laten onderzoeken welke mogelijkheden er op dit gebied in de provincie zijn.

AEMILIA DE KONINGH*

Aan C.M. Goossen werd gevraagd, in het kader van zijn doctoraalscriptie, uit te zoeken wat de behoefte is en welke voorzieningen voor kleinschalig kamperen gerealiseerd kunnen worden. Hij constateerde dat vooral onder hoger opgeleiden het eenvoudige, kleinschalige kamperen steeds populairder wordt. Zij trekken er in gezinsverband op uit om na een dag wandelen of fietsen op een rustig plekje zonder al te veel poespas hun tent te kunnen opslaan. Als het aan Goossen ligt krijgen zij in de toekomst de keus uit drie zogenaamde 'doorgaande basisroutes' in Noord-Holland, die te voet, op de fiets of zelfs kanoënd afgelegd kunnen worden. Eén route voert langs de Noordzeekust, één langs het IJsselmeer, terwijl een derde tussen deze beide door loopt. Hij ontwikkelde op basis van deze routes een heel netwerk van kleinschalige kampeermogelijkheden, die allen op één dag van elkaar verwijderd moeten zijn.

In principe kan het kleinschalig kamperen drie vormen aannemen:

- kamperen bij de boer, voor mensen die gezelligheid zoeken,
- kamperen in de natuur, voor mensen die het om rust te doen is,
- het zogenaamde '72-uur kamperen'. Dit is

een variant op wat tegenwoordig bekend staat als 'kanokamperen', maar dan toegankelijk gemaakt voor alle soorten trekkers.

In de komende vijf jaar moeten zeker 40 treinen worden gerealiseerd om aan de groeiende vraag te kunnen voldoen. In de scriptie wordt duidelijk aangegeven welke stappen ondernomen moeten worden om een dergelijk netwerk te kunnen opzetten en ook met welke juridische, financiële en beleidsmatige aspecten men rekening zal moeten houden. De lidmaatschappen die nu nog voor veel kleine kampeertreinen vereist zijn, moeten worden afgeschaft, de drempels voor deze vorm van kamperen moeten drastisch omlaag.

Want, zo is tevensuit het onderzoek gebleken, de toeristen vinden Noord-Holland 'zeker niet onaantrekkelijk' en het is dus zaak dat de provincie deze toeristische mogelijkheden beter gaat benutten.

*Redactie Agora

Auteurs: C.M. Goossen

Titel: Het kleinschalig kamperen grootschalig gezien

Verkrijgbaar: PPD Noord-Holland en bibliotheek Planologische en Demografisch Instituut Universiteit van Amsterdam (te leen)

Kamperen bij de boer; voor mensen die gezelligheid zoeken. Op korte termijn moeten zeker 40 kleine kampeertreinen worden gerealiseerd om aan de groeiende vraag te kunnen voldoen.

Foto: Martin Goossen

